

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16040/2555

นายสุขุม มากประยูรโจทก์ นายพัศกรหรือประเทศ ทัพมงคล ในฐานะผู้จัดการมรดกของ นายสุขุม มากประยูรผู้ร้อง นางเพลินตาหรือนางนลินรัตน์ มากประยูร หรือคณชโลธรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1598/41, ป.พ.พ. มาตรา 1599

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.พ.พ. มาตรา 1598/41 กำหนดถึงสิทธิของผู้เยาว์ที่จะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดามารดาว่าจะสละหรือโอนไม่ได้ และไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี สิทธินี้ที่เกี่ยวกับค่าอุปการะเลี้ยงดูจึงเป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้ทรงสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูก็เป็นเรื่องเฉพาะตัวเช่นกัน หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตาย สิทธิและหน้าที่ดังกล่าวก็เป็นอันสิ้นสุดลงไม่ตกทอดไปยังทายาท เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นบิดาถึงแก่ความตายไปแล้วสภาพบุคคลของโจทก์ก็หมดสิ้นไปภาระหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์นับแต่มีคำพิพากษาจนบุตรบรรลุนิติภาวะจึงยุติไปด้วย แม้โจทก์จะทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทไว้ก็ตาม หน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ก็ไม่ตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทตาม ป.พ.พ. มาตรา 1599 และมาตรา 1600 กองมรดกของโจทก์ไม่ต้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองให้แก่จำเลยอีกต่อไป

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์และจำเลยหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยา โดยให้จำเลยเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองเพียงผู้เดียว ให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองคนละ ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาก่อนกว่าบุตรผู้เยาว์ทั้งสองจะบรรลุนิติภาวะ คำขออื่นของโจทก์นอกจากนี้ให้ยกศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาพิพากษายืน โจทก์ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูตลอดมา จนกระทั่งถึงแก่ความตาย ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ออกคำสั่งบังคับแก่ผู้ร้องในฐานะผู้จัดการมรดกของโจทก์เพื่อให้ปฏิบัติตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งบังคับหรือขอให้รื้อการบังคับคดีตามคำพิพากษา จนกว่าคดีร้องขอจัดการมรดกของโจทก์จะถึงที่สุด จำเลยยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่า สิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับค่าอุปการะเลี้ยงดูเป็นเรื่องเฉพาะตัวของคู่กรณี หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตาย สิทธิและหน้าที่ดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลงไม่ตกทอดไปยังทายาท ผู้ร้องในฐานะทายาทโดยพินัยกรรมและในฐานะผู้จัดการมรดกของโจทก์ จึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองให้แก่จำเลยอีกต่อไป ให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ออกคำสั่งบังคับแก่ผู้ร้องและเพิกถอนคำสั่งบังคับลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยมีสิทธิบังคับชำระหนี้ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองจากทรัพย์มรดกของโจทก์หรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา๑๕๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์" อันเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร โดยกำหนดสิทธิของ

ผู้เยาว์ที่จะได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและได้รับการศึกษา และเป็นหน้าที่ของบิดามารดาที่ต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาขณะที่บุตรยังคงเป็นผู้เยาว์ ซึ่งมาตรา ๑๕๙๘/๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า "สิทธิที่จะได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้น จะสละหรือโอนมิได้และไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี" อันเป็นการกำหนดสิทธิของผู้เยาว์ที่จะได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูว่าจะสละหรือโอนมิได้ และไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี สิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้จึงเป็นเรื่องเฉพาะตัว กล่าวคือ สิทธิที่จะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ทรงสิทธิ และหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูก็เป็นหน้าที่เฉพาะตัว เช่นเดียวกันหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตาย สิทธิและหน้าที่ดังกล่าวก็เป็นอันสิ้นสุดลงไม่ตกทอดไปยังทายาท ดังนั้น เมื่อโจทก์ถึงแก่ความตายไปแล้ว สภาพบุคคลของโจทก์ก็หมดสิ้นไปภาระหน้าที่ในส่วนนี้จึงยุติไปด้วย แม้โจทก์จะทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทไว้ก็ตามหน้าที่ในการชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ก็ไม่ตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๙ และมาตรา ๑๖๐๐ กองมรดกของโจทก์ไม่ต้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองให้แก่จำเลยอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

พฤษภา พนมยันตร์ · เพลินจิต ตั้งพูลสกุล · อธิป จิตต์สำเร็จ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/16040/2555>